

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, חודש חשוון תשפ"ה, פרשת וירא

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

בני הישיבה היקרים מאוד והוריהם שלום רב.

מהנעשה בישיבה.

מלחמת חרבות ברזל – אנחנו עדיין נמצאים במלחמה קשה שעורכת כבר 405 יום. בשעות האחרונות איבדנו 7 חיילים מצטיינים מחטיבת גולני. בשעה האחרונה התבשרנו ב-"הותר לפרסום" על חייל נוסף מעלי שנפל הבוקר בקרבות בלבנון. צער גדול נופל עלינו לנוכח האבדות הטהורות. **אמש התבשרנו על נפילתו של סמל יצחק שלו סגרון ז"ל משדרות בקרב בלבנון. יצחק שלו הוא בנו של יגאל סגרון שניהל את המטבח והאירוח בשבת ישיבה בנחלים לפני כשבועיים עם כיתות ט' ובשבוע שעבר עם כיתות ח'. כאב עצום, השם יקום דמו.**

שיחות חיזוק בישיבה. השבוע אירחנו 2 רבנים חשובים מהציונות הדתית. ביום רביעי

ביקר בישיבה הרב של השומרון וראש ישיבת אלון מורה

– הרב אליקים לבנון, והיום אירחנו את ראש ישיבת ההסדר בעכו הרב יוסי שטרן. הרב לבנון שוחח עם בני י"ב בנושא השליחות, מהי השליחות של כל אחד מאיתנו בתקופה קשה זו. השיחה הייתה מעוררת השראה ובנים רבים מאוד באו חומר לי תודה על שיחת הרב. הרב שטרן שוחח עם הבנים על התקופה ועל חיזוק לימוד התורה בתקופה זו, הרב שוחח עם בני י"ב והציג לפני התלמידים את הישיבה בעכו.

בשבוע הבא אי"ה נארח את הרב אליעזר מלמד – ראש ישיבת ההסדר הר ברכה, וכן 2 גיבורי ישראל – יותם אסבן ויאיר ציפל שנפצעו במלחמה בעזה. השיחות מחזקות את הבנים ומנכיחה לכולנו את כל מה שקורה במלחמה.

בני י"א בסיוור בעיר דוד . היום יצאו בני י"א לירושלים לארמון הנציב, תצפית ולימוד היסטורי וגאוגרפי על העיר. לאחר מכן נסעו הבנים לעיר דוד ושם למדו על ממלכת דוד המלך, עקידת יצחק, מפעלי המים, העלייה מעיר דוד לבית המקדש ועוד . על סיוור זה הבנים כותבים עבודת חקר וזאת יחידת לימוד אחת בבגרות בתנ"ך.

פרשת וירא

אחת הפרשות הקשות ביותר בתורה – היא פרשת עקדת יצחק. ה' מצווה את אברהם לקחת את בנו-יצחק בן 37 ולהעלותו לקרבן לפני ה'. ה' פונה לאברהם בלשון – "לך לך....." שמוכרת לנו גם מפרשת לך לך . המדרש משווה בין המקרים ושואל איזה ניסיון גדול יותר – ניסיון היציאה מחרן וההליכה לארץ כנען או ניסיון העקידה.

ואנחנו תמהים – הייתכן להשוות בכלל בין המקרים????

"לך לך אל ארץ המוריה" בעקידת יצחק

ו- **"לך לך מארצך" בהליכתו של אברהם אבינו לא"י**

גם בניסיון הראשון של אברהם אבינו וגם בניסיון האחרון שלו, משתמשת התורה באותה שפה – "לך - לך".

המדרש שם לב לעניין זה ואומר כך : **"אמר רבי לוי שתי פעמים כתיב לך לך ואין אנו יודעים אי זו חביבה אם השנייה אם הראשונה, ממה דכתיב אל ארץ המוריה הוי השנייה חביבה מן הראשונה" (בראשית רבה פרשת לך לך פרשה לט).**

במדרש זה ישנו דיון איזה מניסיונות אברהם היה קשה יותר, עקידת יצחק או ההליכה לכנען.

המדרש אמנם מכריע שהעקידה הייתה קשה יותר, אך **עדיין יש לתמוה על עצם השאלה**, וכי ניתן להשוות בין עזיבת הבית באור כשדים ויציאה למסע לארץ כנען ובין נכונות להקרבת בן? איך ניתן בכלל להשוות ביניהם מבחינת הקושי, הרי ברור שניסיון העקידה הרבה יותר קשה ?? והרי יצחק היה הבן היחיד והאהוב של אברהם שנולד לו לעת זקנתו. לכאורה כל מאורע – אפילו מעשה גבורה גדול, יעמוד בצל צילו של ניסיון העקידה ??

אלא, לפי חז"ל, ישנם 2 אופנים למסירות נפש. האופן הראשון כדוגמת העקידה, דורש מהאדם לרכז את כל כוחותיו הנפשיים לרגע אחד, ולהתמסר באופן מוחלט באותו הרגע לה' יתב! אמנם ניסיון זה קשה מאוד, אך הוא מוגדר עם מטרה ברורה, קשה אך קצר מבחינת הזמנים ואורך הניסיון.

מאידך יש סוג אחר של מסירות נפש. **התמודדות יום – יומית** ואינסופית עם חיי השגרה. כמו אברהם אבינו בניסיון הראשון שמצווה ב- "לך לך", כאשר היעד לא ברור, ואין הוא יודע מה הוא אורך הניסיון. אם נמצה את השאלה בקיצור נאמר שהמדרש מתלבט מהו הניסיון הקשה ביותר – רגע קריטי וקשה מאוד אך קצר, או פחות קשה וארוך טווח, התמודדות יום יומית.

מה זה אומר לנו ?? מה זה מלמד אותנו ??

מסירות נפש מתבטאת לא רק במצבי קיצון, אלא גם ביום – יום, בעזרה לחבר, או לימוד קטן בשעה מאוחרת בלילה – זוהי גם התמודדות שאנו צריכים לעבור.

המדרש מסכם ש- "השנייה חביבה מהראשונה", וזאת משום ש**גם העמידה בניסיון העקידה נבעה מעבודה ממושכת ודרשה התמודדות לאורך זמן**, ולפיכך "השנייה חביבה מהראשונה".

את ההבדל בין שני סוגי הניסיונות ניתן לראות בשני חלקי הפסוק מתהילים: "**מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו**" (תהלים פרק כד, פס' ג'). בפסוק זה מתוארים שני נושאים: הראשון הוא "**מי יעלה בהר ה'**", עלייה דורשת השקעת מאמץ רגעי, והיא מקבילה להפעלת טקטיקה מקומית, לניסיון הרגעי. לעומתה, "**יקום במקום קדשו**" - היכולת להישאר באופן תמידי ומתמשך בפסגה, היא האתגר הקשה יותר, שלמענו דרושה אסטרטגיה, זהו ניסיון שדורש אמונה אמיתית וחזקה עם מטרות ברורות.

ובאותו עניין

ישנו מדרש שמביא מחלוקת תנאים

בנושא - הרצון למצוא פסוק אחד או משפט אחד שיתמצתו בכמה מילים את התפיסה שלנו כיהודים מאמינים. כלומר, אמרת משפט זה - אמרת הכול, אמרת פסוק שעליו מושתתת התורה. " בן זומא אומר: מצינו פסוק כולל, והוא "שמע ישראל וגו'". בן ננס אומר: מצינו פסוק כולל יותר והוא "ואהבת לרעך כמוך". שמעון בן פזי אומר: מצינו פסוק כולל יותר והוא "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים"...הלכה כבן פזי..."

את דעתו של בן זומא אפשר להבין; "שמע ישראל" מייצג את קבלת עול מלכות שמים, את הצעקה שכל יהודי צועק לה' יתב' בשעות הקשות, את האמונה בא-ל אחד, עיקרון שמבטא את הקשר לה' - מבטא את המצוות שבין אדם למקום.

אפשר גם להבין את דעתו של בן ננס; ללימוד תורה יש כללים. אבל רק על אחד מהם נאמר "זה כלל גדול בתורה". וכשבא אותו גוי שרצה ללמוד את כל התורה כולה על רגל אחת, אמר לו הלל: ואהבת לרעך כמוך ואידך זיל גמור. כי התנאי המקדים להיות יהודי וללמוד תורה הוא לקיים את הפסוק "ואהבת לרעך כמוך". פסוק זה מציין את המצוות שבין אדם לחברו...דרך ארץ שקדמה לתורה.

אבל מה רוצה שמעון בן פזי? ולמה הלכה כמותו?

המשמעות של קרבן תמיד איננה מצטמצמת רק להיותו קרבן ציבור. קרבן תמיד למעשה מייצג בעצם הקרבתו, את הקיום הניסי הבלתי פוסק של עם ישראל יום אחרי יום. **הקיום הניסי שמתבטא בחיי השיגרה, בחיי היום - יום.**

הקרבת אותו קרבן תמיד יום אחרי יום, פעמיים ביום בבוקר ובין הערביים, עשויה להפוך (ח"ו) גם אצל הכוהנים לסוג של שגרה, לסוג של עייפות .

בא המדרש ואומר - הלכה כבן פזי משום שזהו הפסוק המרכזי בחיי האדם.

בוודאי שלפני קריאת שמע האדם מתרגש, והוא מתרגש גם במצוות שבין אדם לחברו, אך זה לא העיקר. העיקר - הפסוק הכולל שמבטא את חיי האדם היהודי, זה בשיגרה, ובא התנא בן פזי ואומר - זהו הפסוק המשמעותי ביותר, משום שהאדם מצווה להכניס את התורה בחיי השיגרה, בחיי היום - יום. זהו תפקידינו !!! לא חכמה להתרגש מדברים גדולים שקורים פעם בתקופה. החכמה היא להתרגש ולהכניס התרגשות במצוות שאנו מקיימים מידי יום, במצוות התמידיות שאנו מקיימים אותם כל יום.

"את הכבש האחד תעשה בבוקר..." הפסוק הזה מדבר על קרבן תמיד. מצד אחד בין אדם למקום יש, כי הרי מדובר בקרבן. ומצד שני מדובר בקרבן ציבור שבו נדרשת ערבות הדדית ברמה הגבוהה ביותר, ולכן יש כאן גם בחינת בין אדם לחברו. **מצד שלישי, קרבן תמיד מסמל בקיומו את הקיום**

הניסי הבלתי פוסק והניצחון על השגרה, ולכן הוא הפסוק הכולל ביותר, כדבריו של שמעון בן פזי, שהלכה כמותו. הלכה למעשה.

6

יהי רצון שנדע בעצמנו באופן ברור את דרכנו, מי אנחנו ומה אנו באמת רוצים לעשות, ושהכוחות שנתן לנו אברהם אבינו יעמדו לנו בהתמודדויות שלנו ב"קרבות" הקטנים וב"מערכות" הגדולות, ובכך נזכה להמשיך את דרך "זרע אברהם אוהבי"!

שבת שלום ומבורך

שבת שקטה אי"ה ובשורות טובות

ברכות להצלחת חיילינו, לרפואת הפצועים

וברכת חזרה מהירה לשבויים

שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

שבת ישיבה לבני י' בפרשת חיי שרה

בשבת פרשת חיי שרה תתקיים שבת מחזור לבני כיתות י' במדרשת עופרה. תוכנית השבת תתפרסם בתחילת השבוע.

שבת פרשת חיי שרה – שבת בר מצווה לבני כתות ז' האהובים :

מידי שנה הישיבה עורכת שבת בר מצווה לבני כיתות ז'.

כולנו נשבות אי"ה עם בני כתות ז' אי"ה בשבת

פרשת חיי שרה כ"א-כ"ב חשוון 22-23/11 בישיבה.

בשבת זו נעסוק בנושאים חשובים: גיל הבגרות, אחריות – מהי ? כיצד נכנסים לעול המצוות באהבה ובשמחה ולא מתוך עול וקושי.....

במוצאי השבת כולנו נחוג שמחת בר מצווה עם הבנים והוריהם בשעה 19.45.
הורים יקרים, אנא, שריינו את מוצאי השבת לטובת אירוע מרגש זה.